

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 6 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om skada, ådragen i militärtjänst ändras så, att till krigsinvalids vilkas invaliditetsgrad enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst är minst 20 procent, kan betalas ersättning för anstaltsvård för högst tio veckor per år eller deltidsvård på anstalt för högst 70 dagar per år. Den föreslagna ändringen utvidgar kretsen av dem som får ersättning och främjar krigsin-

validernas möjligheter att klara sig hemma. För närvarande har krigsinvalids vilkas invaliditetsgrad är 25 procent rätt till anstaltsvård i högst tio veckor per år.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2007 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2007.

MOTIVERING

1. Nuläge

Statsrådet fattade hösten 2004 ett beslut för sin regeringsperiod om de veteranpolitiska riktlinjerna för 2004–2007 (SHM, Broschyrer 2004:10). Enligt riktlinjerna sänks gränsen för den invaliditetsgrad som fordras för krigsinvalidernas anstaltsvård från 30 procent till 25 procent från ingången av 2006 och vidare till 20 procent från ingången av 2008. Enligt de veteranpolitiska riktlinjerna var avsikten att kostnaderna skulle fördelas mellan staten, kommunerna och krigsinvaliderna själva. Vid beredningen framgick det att fördelningen av kostnaderna i praktiken var svår att genomföra så att den hade säkerställt de fördelar som avsågs med revideringen. Sänkningen av gränsen för den invaliditetsgrad som fordras för anstaltsvård genomfördes vid ingången av 2006 så, att krigsinvalids vilkas invaliditetsgrad är 25 procent får avgiftsfri anstaltsvård i högst tio veckor per år.

Den sänkning av gränsen för invaliditetsgraden till 20 procent som planerats till 2008 genomförs vid ingången av 2007.

Enligt 6 § 5 mom. i lagen om skada, ådra-

gen i militärtjänst (404/1948, ändr. 906/2005) kan till en krigsinvalid vars invaliditetsgrad är minst 30 procent betalas ersättning med statsmedel för anstaltsvård eller deltidsvård på anstalt även då behovet därav beror på annan skada eller sjukdom än den som ersätts som skada, ådragen i militärtjänst. Däremot betalas ersättning för anstaltsvård till de krigsinvalids vilkas invaliditetsgrad är mindre än 30 procent endast om behovet av anstaltsvård eller deltidsvård på anstalt beror på den skada eller sjukdom som ersätts. I praktiken ersätts anstaltsvård för lindrigt handikappade krigsinvalids sällan med statsmedel, eftersom deras behov av anstaltsvård oftare hör samman med hög ålder och åldersrelaterade sjukdomar än med skadan, ådragen i militärtjänst. Vården av dem ordnas således som en del av de allmänna social- och hälsovårdstjänsterna. Enligt Statskontorets ersättningspraxis kan till krigsinvalids vilkas invaliditetsgrad är minst 30 procent beviljas periodisk anstaltsvård eller deltidsvård på anstalt som svarar mot deras behov.

Från ingången av 2006 kan till krigsinvalids

der vilkas invaliditetsgrad är 25 procent och vilkas behov av anstaltsvård beror på annan skada eller sjukdom än den som ersätts som skada, ådragen i militärtjänst betalas ersättning för anstaltsvård i högst tio veckor per år. Anstaltsvården ordnas som periodisk anstaltsvård för de krigsinvalider vilkas funktionsförmåga är nedsatt, men vilka inte är i behov av långvarig anstaltsvård. Anstaltsvården genomförs så att Statskontoret på klientens ansökan beviljar en betalningsförbindelse till någon av de anstalter som på basis av konkurrensutsättning har ingått avtal med Statskontoret om att erbjuda anstaltsvård till krigsinvalider. I hela landet finns 35 sådana anstalter, av vilka 21 är krigsinvalidernas sjuk- och brödrahem.

Den anstaltsvård som ersätts med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst definieras i 4 § 2 mom. i förordningen om tillämpningen av vissa stadganden i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (1117/1985). Såsom anstaltsvård betraktas enligt 4 punkten även vård dygnet runt eller deltidsvård i Sverige som motsvarar finsk institutionsvård. Den periodiska anstaltsvården motsvaras i det svenska systemet närmast av kortvarig vård. Rätten till periodisk anstaltsvård gäller således även i Sverige stadigvarande bosatta krigsinvalider vilkas invaliditetsgrad är 25 procent.

Den periodiska anstaltsvården är avgiftsfri för krigsinvaliderna, som även ersätts för de resekostnader som orsakas av vården.

2. Föreslagna ändringar

I propositionen föreslås att 6 § 5 mom. i lagen om skada, ådragen i militärtjänst ändras så, att till krigsinvalider vilkas invaliditetsgrad enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst är minst 20 procent men mindre än 30 procent, kan beviljas avgiftsfri anstaltsvård för högst tio veckor per år eller deltidsvård på anstalt för högst 70 dagar per år. Bestämmelsen gäller sådana krigsinvalider vilkas behov av anstaltsvård inte beror på skada eller sjukdom som ersätts enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst.

Sådana krigsinvalider vilkas invaliditetsgrad är minst 30 procent eller vilkas behov av anstaltsvård beror på skada eller sjukdom

som ersätts enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst får den anstaltsvård eller deltidsvård på anstalt de behöver avgiftsfritt och de berörs inte av den maximala längden på tio veckor eller 70 dagar per år.

Syftet är att den föreslagna anstaltsvården skall riktas till sådana krigsinvalider som inte är i behov av långvarig anstaltsvård men vilkas funktionsförmåga är nedsatt i sådan grad att de behöver mycket service eller anhörighjälp för att klara sig i hemmet. Den periodiska anstaltsvården är avsedd att fördelas på vårdperioder över året så att den bäst stöder krigsinvalidernas möjligheter att klara sig hemma och gör det lättare att orka för makan eller andra anhöriga som vårdar dem. Dessutom föreslås att momentet ändras så att en krigsinvalid kan välja deltidsvård som ordnas som dagsjukhusvård i stället för anstaltsvård dygnet runt.

Antalet invalider som får ersättning enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst, vilkas invaliditetsgrad är 20 procent beräknas vara 2 050 i slutet av 2006. Av dem uppskattas ca 200 vara i behov av periodisk anstaltsvård eller deltidsvård på anstalt.

Den periodiska anstaltsvården eller deltidsvården på anstalt ordnas liksom hittills vid anstalter som anges av Statskontoret och som på basis av ett anbudsförfarande har ingått avtal med Statskontoret om att producera anstaltsvård eller deltidsvård på anstalt. Den i propositionen avsedda anstaltsvården gäller även krigsinvalider som är bosatta i Sverige, vilkas invaliditetsgrad är minst 20 procent men mindre än 30 procent.

Antalet krigsinvalider sjunker klart fram till 2010 och därför blir vårdplatser lediga vid anstalter som anordnar anstaltsvård för krigsinvalider att användas till anstaltsvård för lindrigt handikappade krigsinvalider.

3. Propositionens konsekvenser

Den föreslagna revideringen innebär att ca 200 nya krigsinvalider kommer att omfattas av anstaltsvården.

Revideringen ökar statens utgifter med ca 2 miljoner euro 2007.

För de kostnader som uppkommer av att krigsinvaliderna anlitar kommunala social- och hälsovårdstjänster betalas ersättning till

kommunerna i enlighet med 6 a § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst. Då krigsinvaliderna får periodisk anstaltsvård anlitar de inte längre dessa tjänster, vilket minskar kostnaderna för ersättningar för skada, ådragen i militärtjänst. En minskad användning av kommunala öppenvårdstjänster påverkar inte den kommunala ekonomin. Däremot förbättras kommunernas möjligheter att erbjuda andra klientgrupper tjänster något då personal som tillhandahåller tjänster för krigsinvalider frigörs för andra uppgifter.

Propositionen har inte några verkningar på krigsinvalidernas ekonomiska situation eftersom den anstaltsvård samt de resekostnader som orsakas av vården som avses i propositionen liksom även största delen av öppenvårdstjänsterna för krigsinvalider är avgiftsfria. Den i propositionen avsedda anstaltsvården skulle som ett tillägg till de nuvarande förmånerna för personer med skador, ådragna i militärtjänst, innebära ett betydande stöd för krigsinvaliderna att klara sig i hemmet, erbjuda makar eller andra anhöriga som vårdar krigsinvalider en möjlighet till vila och rekreation samt senarelägga krigsinvalidernas behov av långvarig anstaltsvård. Möjligheten att byta ut anstaltsvården dygnet runt till deltidsvård på anstalt förbättrar

krigsinvalidernas möjlighet att välja den för dem bäst lämpade formen av anstaltsvård. Regelbundna besök på dagsjukhus möjliggör även bättre än för tillfället en uppföljning av krigsinvalidens hälsotillstånd.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med Statskontoret.

Sotainvalidien Veljesliitto - Krigsinvalidernas Brödraförbund ry har hörts i samband med beredningen.

5. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2007 och avses bli behandlad i samband med den.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2007.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 6 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 maj 1948 om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 6 § 5 mom.,
sådant det lyder i lag 906/2005, som följer:

6 §

I enlighet med vad som bestäms genom förordning av statsrådet ersätts såsom sjukvård även periodisk läkarundersökning, rehabilitering som avser återställande eller kvarande av arbets- eller funktionsförmågan samt vård eller deltidsvård på anstalt. Till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 30 procent kan ersättning betalas för vård eller deltidsvård på anstalt även då behovet därav beror på annan skada eller sjukdom än den som ersätts. Under samma förutsättningar kan till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 20 procent men mindre än 30 procent betalas ersättning för vård på anstalt för högst tio veckor per år el-

ler deltidsvård på anstalt för högst 70 dagar per år, dock inte för sådan av kommun eller samkommun anordnad anstaltsvård som avses i 24 § i socialvårdslagen, sådan vård på vårdplats som försiggår dygnet runt för vilken avgift kunde tas ut enligt patientens betalningsförmåga eller sådan på vårdplats givna kortvarig vård vars huvudsakliga ändamål är medicinsk rehabilitering. Dessutom kan ersättning för rehabilitering, även om behovet därav inte beror på skada eller sjukdom som ersätts, betalas till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 10 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 12 september 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister Liisa Hyssälä

Lag

om ändring av 6 § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 28 maj 1948 om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) 6 § 5 mom.,
sådant det lyder i lag 906/2005, som följer:

Gällande lydelse:

6 §

I enlighet med vad som bestäms genom förordning av statsrådet ersätts såsom sjukvård även periodisk läkarundersökning, rehabilitering som avser återställande eller bevarande av arbets- eller funktionsförmågan samt vård eller deltidsvård på anstalt. Till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 30 procent kan ersättning betalas för vård eller deltidsvård på anstalt även då behovet därav beror på annan skada eller sjukdom än den som ersätts. Under samma förutsättningar kan till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är 25 procent betalas ersättning för vård på anstalt för högst tio veckor per år, dock inte för sådan av kommun eller samkommun anordnad anstaltsvård som avses i 24 § i socialvårdslagen, sådan vård på vårdplats som försiggår dygnet runt för vilken avgift kunde tas ut enligt patientens betalningsförmåga eller sådan på vårdplats given kortvarig vård vars huvudsakliga ändamål är medicinsk rehabilitering. Dessutom kan ersättning för rehabilitering, även om behovet därav inte beror på skada eller sjukdom som ersätts, betalas till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 10 procent.

Föreslagen lydelse:

6 §

I enlighet med vad som bestäms genom förordning av statsrådet ersätts såsom sjukvård även periodisk läkarundersökning, rehabilitering som avser återställande eller bevarande av arbets- eller funktionsförmågan samt vård eller deltidsvård på anstalt. Till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 30 procent kan ersättning betalas för vård eller deltidsvård på anstalt även då behovet därav beror på annan skada eller sjukdom än den som ersätts. Under samma förutsättningar kan till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är *minst 20 procent men mindre än 30 procent* betalas ersättning för vård på anstalt för högst tio veckor per år *eller deltidsvård på anstalt för högst 70 dagar per år*, dock inte för sådan av kommun eller samkommun anordnad anstaltsvård som avses i 24 § i socialvårdslagen, sådan vård på vårdplats som försiggår dygnet runt för vilken avgift kunde tas ut enligt patientens betalningsförmåga eller sådan på vårdplats given kortvarig vård vars huvudsakliga ändamål är medicinsk rehabilitering. Dessutom kan ersättning för rehabilitering, även om behovet därav inte beror på skada eller sjukdom som ersätts, betalas till en skadad eller insjuknad vars invaliditetsgrad är minst 10 procent.

Denna lag träder i kraft den 20 .